

Pozitivní aspekty internetu u žáků středních škol

Petra Hollá

Bakalářská práce
2012/2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra HOLLÁ**
Osobní číslo: **H09073**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Pozitivní aspekty internetu u žáků středních škol**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti adolescence a specifik internetu.

Příprava metodiky výzkumné části.

Realizace kvantitativního výzkumu.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HOFBAUER, Břetislav. Děti, mládež a volný čas. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.

JIRÁK, Jan. Média a společnost. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-697-7.

MACEK, Petr. Adolescence psychologické a sociální charakteristiky dospívajících. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-348-X.

ŠMAHEL, David. Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi. Praha: Triton, 2003. ISBN 80-7254-360-1.

CHRÁSKA, Miroslav. Metody pedagogického výzkumu. Praha: Grada Publishing a.s. 2007. ISBN 8024713691.

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr. Jan Šmahaj**
Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce: **30. listopadu 2012**

Termín odevzdání bakalářské práce: **3. května 2013**

Ve Zlíně dne 19. února 2013

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 20.8.2013

.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídá k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce na téma „Pozitivní aspekty internetu u žáků středních škol“ je zaměřena na studenty středních škol a jejich trávení volného času na internetu a zkoumání, čím se tato věková kategorie na internetu zabývá. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část se dělí do tří kapitol tak, aby specifikovala všechny podstatné klíčové pojmy. První kapitola je zaměřena na mládež, a to z pohledu vývojové psychologie a sociologie. Druhá kapitola je pak zaměřena na internet jako takový, poslední kapitola je zaměřena právě na pozitivní aspekty spojené s internetem.

Cílem praktické části práce je zjistit pomocí dotazníku, jak se mládež chová a co nejčastěji dělá na sociálních sítích a zda tato sociální komunikace pomocí internetu jim usnadňuje život a čím.

Klíčová slova: mládež, volný čas, internet

ABSTRACT

This thesis on "The positive aspects of the Internet among high school students" is targeted at high school students and their leisure time on the internet and examining what makes this age category on the internet deals. The work is divided into theoretical and practical parts.

The theoretical part is divided into three chapters so as to specify all the relevant key after-income. The first chapter focuses on youth, and from the perspective of developmental psychology and sociology. The second chapter is focused on the internet, as such, the last chapter focuses on the positive aspects of being connected to the Internet.

The practical part is to find out a questionnaire to the youth behaves and what most often done on social networks, and whether this social communication via the Internet makes life easier for them and more.

Keywords: youth, leisure, internet

Tímto bych chtěla poděkovat rodině, kamarádům a všem známým, kteří mi s tímto projektem pomohli. Dále děkuji všem studentům, kteří se podíleli na výzkumu, tedy šířili dotazník pomocí svých sociálních sítí a sdíleli jej s kamarády, aby se mi dostalo většího počtu odpovědí.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Praze dne 20.8.2013

Podpis:

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ŽÁCI STŘEDNÍCH ŠKOL V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH	12
1.1 SOCIÁLNÍ VZTAHY ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL.....	13
1.1.1 Formální skupiny mládeže	14
1.1.2 Neformální skupiny mládeže	14
1.1.3 Subkultura mládeže	15
1.2 VOLNÝ ČAS ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL	16
2 INTERNET	17
2.1 INTERNET A ZÁKONY	17
3 INTERNET V ŽIVOTĚ ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL	19
3.1 VÝZNAM INTERNETU PRO ŽÁKY STŘEDNÍCH ŠKOL.....	19
3.1.1 Prostředí bez zábran	19
3.1.2 Prostředí odreagování a zábavy	20
3.1.3 Prostředí bez závazků.....	21
3.1.4 Prostředí lži a přetvářek	21
3.2 VYUŽITÍ INTERNETU ŽÁKY STŘEDNÍCH ŠKOL.....	22
3.2.1 Samostudium a vzdělávání na internetu.....	22
3.2.2 Usnadnění studia	22
3.2.3 Chat a seznamky	23
3.2.4 Online hry.....	23
3.2.5 Hudba a filmy.....	23
3.2.6 Sociální sítě	24
3.2.7 Další možnosti využití internetu	24
3.3 POZITIVNÍ ASPEKTY INTERNETU	25
II PRAKTICKÁ ČÁST	27
4 VÝZKUM POZITIVNÍCH ASPEKTŮ INTERNETU U ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL	28
4.1 VÝZKUMNÝ PROBLÉM	28
4.2 VÝZKUMNÉ CÍLE	28
4.3 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	29
4.4 POUŽITÁ METODA VÝZKUMU.....	29
4.5 POPIS ŠÍŘENÍ DOTAZNÍKU	29
5 ZPRACOVÁNÍ A VÝSLEDKY VÝZKUMU	31
5.1 ZPRACOVÁNÍ DAT.....	31
5.2 VÝSLEDKY VÝZKUMU A INTERPRETACE VÝZKUMNÝCH OTÁZEK.....	43
5.3 ZHODNOCENÍ VÝZKUMU	44
ZÁVĚR	465
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	47
SEZNAM GRAFŮ	49
SEZNAM PŘÍLOH	50

ÚVOD

"Naše mládež miluje luxus. Má špatné chování a opovrhuje autoritami – neproказuje úctu starším a místo pohybu a cvičení raději plácá hloupostí. Děti jsou dnes tyranské; doma vůbec nepomáhají. Už se nepostaví, když někdo starší vstoupí do místnosti. Odmlouvají a vzpírají se svým rodičům, ve společnosti mluví hloupostí, nenasytně hltají jídlo a tyranizují učitele."

(Sokrates)

Mládež jako taková je stejná již řadu generací. Kdo by předpokládal, že citace výše je stará skoro dva a půl tisíce let. Mládež jako taková se nemění, je pořád stejná a stejně nevychovaná a nemá úctu k ničemu a nikomu.

Ano, mládež je pořád stejná, ale přece jen se něco za tak dlouhou dobu muselo změnit. Teď už nepíšeme husím brkem na papyrus vše kolem nás je jiné a to hlavně díky vědeckému a technickému pokroku. Jsme uvnitř stejní, ale svět kolem nás se mění a díky posunu lidstva máme mnohem větší možnosti. Je spousta nových věcí, které dříve nebyly možné a přístupné každému. Můžeme cestovat po celém světě, není pro nás problém být jeden den v Africe a druhý den v Asii. Smíme si jít cokoliv koupit o půlnoci do supermarketu. Máme přístup k různým informacím a možnost sdílet své zážitky a zkušenosti se svými přáteli po celém světě, jednoduše po sociální síti. Můžeme zavolat kamarádům nebo rodině na druhé straně zeměkoule a zadarmo. A to vše díky jedné maličkosti, bez které si svět už neumíme ani představit. Díky internetu.

Ano, internet je všemocný. Dokáže nám poradit v jakékoliv situaci. Ať už se jedná o radu jak přesadit květinu nebo upéct kuře, popřípadě složitější recepty. Může nám poradit i ohledně nemocí a jiných závažných situací. Můžeme na internetu odpočívat pomocí online her, chatování. V práci využíváme internet ke komunikaci, k vyhledávání informací. Internet je v každém případě přínosný a pro všechny generace

Dnešní mladí lidé na internetu tráví spoustu času, využívají jej ve škole, vyhledávají si v něm informace pro své seminární práce a koníčky. Tráví na něm spoustu volného času chatováním, hraním her, stahováním filmů a seriálů. A v neposlední řadě taky brouzdáním po sociálních sítích. Internet je součástí jejich životů, mají jej neustále kolem sebe, vlastně

si ho nosí všude sebou v mobilu a jsou neustále „online“. Internet je pro mládež součástí života a tráví na něm každou volnou chvíli.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ŽÁCI STŘEDNÍCH ŠKOL V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH

Žáci středních škol spadají svým věkem do specifické sociální skupiny. Mládež popisuje pedagogický slovník jako „sociální skupinu tvořenou lidmi ve věku přibližně od 15 do 25 let, kteří již ve společnosti neplní role dětí, avšak společnost jim ještě nepřiznává role dospělých. Má charakteristický způsob chování a myšlení, jiný systém vzorů, norem a hodnot. Každá generace mládeže reprodukuje některé kulturní hodnoty dané společností, jiné odmítá a vytváří hodnoty nové. Proto vzniká v průběhu socializace mládeže určité napětí, vyvolané její větší schopností prosazovat nové věci, ale menší ochotou společností tyto změny připustit.“ (Průcha, Walterová a Mareš, 2003, s. 125)

Žáci středních škol jsou vlastně na takovém přechodníku mezi dětstvím, kdy byli spíše odkázáni na rodiče a dospělostí, kdy by se měli umět o sebe již postarat sami. Je to období, kdy se tito mladí lidé už tak nedrží u domova, ale na druhou stranu ještě nemohou být absolutně soběstační.

Mladí lidé si v tomto období prochází velkou částí změn v mnoha oblastech. Tyto změny dělí Smik (Ambrozová, Lábath, Smik a Štůrová, 2001, s. 14-17) na tři základní oblasti:

- a) Biologické a fyziologické změny, při kterých dochází k rychlým změnám v anatomických oblastech. Ty jsou spojeny s rychlým růstem a rozvojem tělesné síly, jehož výrazným důsledkem je vznik tělesné disproporcionality, při které končetiny rostou rychleji, než ostatní části těla a tím dochází ke špatné koordinaci pohybu, nešikovnosti a tím i k nespokojenosti se svým tělem a se sebou samým. Z hlediska prožívání jde o první impulzy pro úvahy o osobní identitě. Nejintenzivnějším jsou ale změny v oblasti sexuality, které se v tomto období plně rozvíjí. Dále jsou v tomto období i změny v chemickém složení krve, v dozrávání kostí a svalstva, obměny dýchacího a trávicího systému. Celkově celé tělo se mění do takové podoby, ve které zůstává a udržuje se v celém dalším produktivním životě jedince.
- b) Psychické změny navazují na změny biologické a fyziologické. Psychické změny se projevují v oblasti poznávání, které se výrazně zdokonaluje např. v logickém myšlení, logické paměti a rozvíjí se i abstraktní myšlení. Dospívající uplatňují vlastní vůli a regulují vlastní chování. Vyjadřují silnou potřebu sebeuplatnění, sebe-realizace, nezávislosti a emancipace. Další psychické změny nastávají v citovém vývinu, kde se doted' uvedené změny často velmi bolestivě spolupodílejí na proce-

su dospívání. Osobnost jedince se pod tímto nápořem velkých změn citově labializuje. Jedinec prožívá pocity vnitřní úzkosti - nerozumí svým pocitům. Hlavně v oblasti eroticky-sexuální, sociální a estetické.

- c) Sociální změny, které se uskutečňují ve vztazích k sociálnímu prostředí a procesu socializace jedince nelze oddělit od změn tělesných a psychických. Mění se vztahy k vrstevníkům, které začínají být jako nejdůležitější a jsou velmi intenzivní. Dospívající se zbavuje závislosti na rodičích a vytváří si takzvané party se svými vrstevníky. Vztahy v těchto skupinách jsou pro jedince prožívané natolik významně, že se vyhročují do silných vnitřních konfliktů, kde na jedné straně je touha po získání uznání od party, sociální pozice v ní a na druhé straně snaha neztratit průměrné vztahy s rodiči a jinými dospělými autoritami.

Dalo by se říci, že mládež se ve svém věkovém období přetváří do úplně jiného „nového“ těla s jiným myšlením a názory. Je to dlouhá nevyhnutelná cesta každého dítěte, která vede k dospělosti a k ujasnění si sebe sama. Mladí lidé se tímto obdobím musí protlouci, aby si uvědomili, kdo jsou a jakým směrem se má jejich život ubírat, je to na každém z nich, jakou cestou se vydá.

Mladistvé v tomto období nejvíce ovlivňují vztahy se svými vrstevníky a jejich společné party. S nimi mladý člověk tráví nejvíce svého času a jen minimum času tráví s rodiči nebo jinými dospělými. S vrstevníky přichází do styku denodenně ve škole, v kroužcích i ve svém volném času. A díky moderním komunikačním technologiím může být se svými vrstevníky v kontaktu neustále.

1.1 Sociální vztahy mládeže

Mladí lidé tráví většinu svého času mezi lidmi svého věku a utváří si s nimi navzájem různé sociální vazby. Tyto vzájemné vazby mladých lidí tvoří jednotlivé skupiny.

Skupiny se dle Průchy, Walderové a Mareše (2003, s. 214) rozdělují podle velikosti a to na malé a velké, dále podle typu vztahů na formální a neformální. Jelikož žáky středních škol nejvíce ovlivňují právě skupiny vrstevníků, budu se jimi zabývat podrobněji.

Jak popisuje pan Matoušek (2003, s. 81-82) *děti tráví čím dále tím více času ve formálních skupinách v kolektivních zařízeních (ve škole, v zájmových organizacích) i v neformálních*

skupinách v místě bydliště. Tyto skupiny jsou mnohem větší než rodina a vliv učitelů, resp. vychovatelů na děti je v nich výrazně menší než v rodině. Díky tomu se dítě dostává dříve a na delší dobu než kdysi do intenzivní interakce s vrstevníky.

1.1.1 Formální skupiny

Jsou to takové skupiny, které nebyly utvořeny samostatně a svévolně. Vznikají dle norem. Může se jednat v našem případě například o školní třídu, kde jsou žáci stejného věku a tvoří formální skupinu jejich třídy. Dalším takovým příkladem může být jakýkoliv kroužek, kde se schází mládež s určitými společnými zájmy a koníčky, mohou to být hudební, výtvarné nebo třeba dramatické kroužky.

V těchto skupinách mají vždy mladí lidé něco společné, například je to jednotný věk, podobné studijní výsledky nebo stejný koníček, něco je spojuje. Přesto jsou v těchto skupinách někdy i dost odlišní jedinci, kteří by za přirozených podmínek nenašli stejnou řeč.

Dalo by se říci, že členové formálních skupin, se ve své podstatě s ostatními členy nese-
tkávají dobrovolně, setkávají se jen z toho důvodu, že je pojí ona společná věc a chtějí společně, popřípadě jako jedinci něčeho dosáhnout. Může jít například o to dokončit vzdělání, naučit se hrát na kytaru, stát se hercem nebo vyhovět přání popřípadě příkazu rodičů.

Přesto se ale v těchto skupinách vždy najde skupina lidí, kteří si rozumí a vytvoří si společně vlastní kamarádský vztah, tedy skupinu neformální.

1.1.2 Neformální skupiny

Tyto malé skupiny vznikají převážně ze skupin formálních, jsou to skupinky osob, které jsou si více sympatické, mohou mít shodné názory, poslouchat stejnou hudbu, podobně se oblékat. Většinou se členové těchto skupin nestýkají pouze ve škole nebo v jiných formálních institucích, ale tráví spolu i svůj volný čas, sdílejí své volnočasové koníčky a jiné aktivity.

Samozřejmě neformální skupiny nevznikají pouze na půdě školy nebo v podobné instituci. Tyto vztahy mohou vzniknout i v okolí obydlí jedince, kdy společně tráví svůj volný čas již od malička. Popřípadě se mohou dva lidé jen tak potkat na ulici a padnout si do oka, tak, že se z nich stanou přátelé.

Mezi neformální vztahy patří i vrstevnické skupiny, které dle Hofbauera (2004, s. 99) vytvářejí mladí lidé blízkého věku s podobnými zájmy, často také téhož pohlaví a blízkého sociálního statusu. Tyto skupiny vznikají zpočátku nejprve v místě bydliště a teprve později se dosah jejich působení postupně zvětšuje. Jak dále popisuje Hofbauer (2004, s. 99), příslušnost k takovéto skupině poskytuje jedinci zázemí a ochranu, kompenzuje jejich sociální a citovou deprivaci, vytváření sociálních vztahů a pocitu bezpečnosti má pro jejich členy někdy stejný význam jako obsah činnosti. Pomáhá překonávat sociální izolaci a přispívá k jejich socializaci a k osvojování pozitivních hodnot. V některých případech však mohou působit opačným směrem. Důsledkem se tak stává antisociální a delikventní chování (bandy, gangy).

1.1.3 Subkultura mládeže

Subkultura mládeže neodmyslitelně patří k žákům středních škol, kdy se právě díky jednotlivým subkulturám žáci zařazují mezi sobě podobné a podobně smýšlející vrstevníky. Právě subkultura má ve vazbě k internetu blízký vztah, protože spoustu nových subkultur vzniká právě tam a navíc se díky internetu žáci různých stylů a názorů mohou sblížit na různé vzdálenosti.

Subkulturu jako takovou definují Průcha, Walderová a Mareš (2003, s. 236) jako „*kulturu odlišnou (upřednostňovanými hodnotami a způsoby chování) od dominantní kultury, jenž je přesto její součástí.*“

Jak vlastně subkultury vypadají, co je rozlišuje a otázku vzniku subkultur mládeže popisuje pan Macek (2003, s. 40) v tom, že *nekonečné čekání na dospělou zodpovědnost někdy vede k orientaci na hedonistické užívání přítomnosti, ke ztrátě pocitu vlivu a k nudě. Jedinou společensky akceptovanou aktivitou během adolescence zůstává vzdělávání. To je však – právě pro nedostatek jiných smysluplných alternativ – někdy vnímáno jako něco formálního, co se prostě musí „vysedět“.* Nedostatečný prostor a málo příležitostí k smysluplnému začlenění do společnosti dospělých tak vede k náhradním cestám formování vlastní identity. I to je důvod, proč vznikají specifické odnože subkultury mládeže, které se vymezují především náhradními a nápadnými vnějšími znaky. Zde se nejčastěji uvádí styl oblékání a celková úprava zevnějšku, specifická hudba a jazyk, respektive slang.

1.2 Volný čas žáků středních škol

Volný čas žáků středních škol je pro mou práci ten nejdůležitější, ve svém volném čase se může většina žáků věnovat právě internetu a na něm všemu, co jim může toto médium nabídnout. Právě ve svém volném čase mohou žáci brouzdat internetem a rozšiřovat si znalosti, případně na něm relaxovat nebo navazovat nové známosti.

Volný čas ve své knize definuje Hofbauer (2004, s. 13) jako čas, který člověk netráví pod tlakem závazků, které vyplývají z jeho sociálních rolí. Vymezuje jej jako čas, který zbývá po splnění pracovních a jiných povinností. Do volného času řadí činnosti, které člověk provádí ze svého svobodného rozhodnutí a která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení. Za hlavní funkce volného času považuje: odpočinek, zábavu a rozvoj osobnosti.

Volný čas, který má mládež jen pro sebe, může trávit různými způsoby. K trávení svého volného času má spoustu možností, ať už ve škole, doma, venku nebo v různých mimoškolních organizacích. Svůj volný čas můžou mladí lidé trávit aktivně i pasivně.

MŠMT [online] (2002, s. 6) uvádí, že *současný vývoj volnočasových aktivit dětí a mládeže není příliš pozitivní. Prohlubuje se spíše pasivita, konzumnost a nenáročnost aktivit. Snižuje se frekvence aktivit. Pouze jedna aktivita má každodenní frekvenci. Jedná se o sledování televize. Mezi týdenní aktivity patří poslech hudby, četba časopisů, schůzky s přáteli a nicnedělání. Měsíční frekvenci většinou mají návštěvy restaurací a kaváren, aktivní sportování, návštěva diskoték, kina, večírky, turistika, studium a mimoškolní vzdělávání. Závažným se jeví mizení podílu volného času, který mládež věnuje vzdělávání. Tento trend může mít celospolečenský a ekonomický dopad, protože moderní civilizační procesy charakterizuje provázanost ekonomiky, vzdělanosti, vědy a kultury.* Jelikož byla tato informace na webových stránkách MŠMT zveřejněna již v roce 2002, doplnila bych ji ještě o trávení volného času mládeže na počítači, respektive internetu, který k dnešní mládeži neodmyslitelně patří.

Právě trávení volného času na internetu přináší sebou spoustu rizik a negativních vlivů na mládež, ale zároveň se může jednat o aktivní a smysluplné trávení času vyhledáváním informací, samostudiem a navazováním nových přátelství.

2 INTERNET

Život bez internetu si v dnešní době dokáže představit málo kdo. Kolem internetu se dnes točí celý svět. Každý z nás, všechny firmy, celý svět, všichni využíváme internet k různým účelům. Ať už se jedná o komunikaci, korespondenci, hledání informací nebo třeba stahování dat. Internet v dnešní době hýbe světem i našimi životy.

Zjednodušeně je internet síť navzájem propojených počítačů po celém světě. Tyto propojené počítače pomocí mezi sebou navzájem komunikují a sdílejí různé informace. Historie internetu není dlouhá, začátky se datují do šedesátých let minulého století, kdy jej vytvořila a postupně začala používat americká vláda pro propojení a lepší komunikaci vojenských zařízení. Postupně se na tuto původně vojenskou síť začali napojovat i civilní subjekty, takhle se pomalu internet rozšiřoval až do podoby, kterou známe dnes. Jedná se tedy o poměrně mladou technologii, ale tato technologie se vyvíjí nezastavitelným a velmi rychlým tempem. V dnešní době je již internet rozšířen ve všech vyspělých státech po celém světě a přístup na něj mají miliony lidí.

2.1 Internet a zákony

Stejně jako platí zákony všude ve světě, tak i v našem státě, a stejně tak by měli platit zákony i na internetu, pan Smejkal (2002, s. 11) ve své knize uvádí, že *neexistují žádná místa na světě a to ani skutečná, ani virtuální, kde by neplatil žádný právní systém. Někde je ale právní řád jasnější, jednoznačnější, někde tomu tak není. Mezi ty méně jasné oblasti patří nepochybně i Internet, a to vzhledem k jeho superdynamickému rozvoji, vysoce demokratickým (až anarchistickým) základům, absolutně globálnímu charakteru, obtížné uchopitelnosti, proměnlivému charakteru atd.*

K internetu se stahuje řada zákonů, ale internet jako takový dle Smejkala (2002, s. 14) není subjektem práva a tedy nemá právní subjektivitu. Nejedná se totiž o hmotný předmět a není ani nehmotným statkem a nakonec není ani objektivní právní skutečností. Jedná se o informační systém, který se skládá z různých subjektů práva: lidí a organizovaných sdružení lidí, včetně státu a majetku. Na rozdíl od běžných automatizovaných informačních

systemů netvoří určitou společenskou celistvost – instituci, která by mohla být subjektem práva.

I když je s internetem a právem spojeno mnoho otazníků, přistupuje se k internetu jako k jinému médiu a vztahují se k němu i zákony. Jak uvádí pan Smejkal (2002, s. 18), neexistuje žádný zákon o poskytování služeb na internetu, ale zato je živnostenský zákon a obchodní zákoník, dále taky neexistuje zákon o elektronické poště, ale opět máme zákon o poště nebo telekomunikační zákon, neexistuje ani zákon o nakládání s informacemi zveřejněnými na nástěnkách internetu, ale autorský zákon a tak by se dalo pokračovat a aplikovat stávající pozitivní právo na problematiku internetu.

Z čehož vyplývá, že i když internet nemá své vlastní zákony, vztahují se k němu již vytvořené a související zákony.

3 INTERNET V ŽIVOTĚ ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL

Internet je nedílnou součástí života žáků středních škol, s tímto médiem se dnešní žáci setkávají již od útlého dětství ať už doma, u přátel, nebo ve školách a školních zařízeních. Jsou již od malička zvyklí s tímto médiem pracovat. I díky rozvoji interaktivní výuky a dalších možností jsou dnešní žáci schopni na internetu zvládnout spoustu úkonů. V této kapitole bych chtěla vymezit, jaký vztah mají žáci k tomuto mediu a jaká jsou jeho negativní úskalí. A hlavně bych chtěla vyzdvihnout pozitivní aspekty internetu, které bezesporu pro mládež internet přináší.

3.1 Význam internetu pro žáky středních škol

Internet v dnešní době zastává u mládeže jedno z nejdůležitějších medií, se kterým pracují a používají jej dennodenně.

Pan Šmahel (2003, s. 22-33) ve své knize rozděluje na základě svého výzkumu význam internetu pro mládež do jednotlivých fenoménů. Samozřejmě neplatí zde pravidlo, že vždy a za každých okolností působí tyto fenomény na všechny dospívající stejně. Působí na někoho méně a na někoho více a liší se i svým vlivem dle typu komunikačního prostředí v rámci internetu.

Jednotlivé fenomény pan Šmahel (2003, s. 22-33) dělí do těchto kategorií:

3.1.1 Prostředí bez zábran

Tento fenomén potvrdil i při kvalitativním výzkumu pan Šmahel (2003, s. 22-33), při kterém taky identifikoval několik znaků prostředí bez zábran.

Mezi tyto znaky prostředí bez zábran patří:

Větší otevřenost: Bylo zjištěno, že v prostředí internetu mizí bariéry, dospívající se označovali jako odvážnější, výřečnější a udávali vyšší schopnost odhalit se. V některých přípa-

dech uváděli, že právě tato otevřenost je to, co je přitahuje k internetu a co jim v reálném životě chybí.

Redukce úzkosti: Dotazovaní často uváděli, že v internetovém prostředí u nich mizeli bariéry, komplexy i strach. Tento znak směřuje k tedy k tomu, že lidé jsou v tomto prostředí více otevření.

Sexuální narážky: Především dívky ve výzkumu popisovaly, že se na internetu častěji setkávají se sexuálními narážkami. Zajímavé na výzkumu bylo to, že žádná z dívek nepopisovala tyto narážky jako nepříjemné a spíše to chápaly jako neutrální informace s vědomím, že mohou diskusi kdykoliv ukončit.

Možnost lži a přetvářky: Většina dotazovaných si uvědomovala, že v internetovém prostředí mohou lhát a měnit své identity. Ne všichni ale tuto možnost využívají, někteří jí dokonce opovrhují.

Dále pan Šmahel (2003, s. 22-33) popisuje jevy, které internet jako prostředí bez zábran pomáhají utvářet. I když je internet sám o sobě prostředím bez zábran, toto prostředí vychází z těchto jevů, které se navzájem prolínají:

Pocit fyzického bezpečí: Dospívající je fyzicky v bezpečí, osoby se kterými na internetu komunikuje, jsou většinou mimo jeho dosah a nemohou jej proto ohrožit.

Absence sebe sama jako fyzického objektu: Jedinec nemusí mít při komunikaci přes internet obavy, úzkosti a komplexy z toho jak vypadá.

Možnost ukončení kontaktu: Na internetu je možné se kdykoliv odhlásit a ukončit komunikaci.

Anonymita: Z výzkumu vyplynulo, že anonymita na internetu je pro mladistvé přirozená a k internetu bezesporu patří.

3.1.2 Prostředí odreagování a zábavy

Prostředí internetu je mládeží chápáno i jako zábava a možnost odreagování, relaxace, povyražení a děláním si legrace. Dospívající či dospělí si k internetu sedá a má stejné pocity, jako když vstupuje do zábavního parku. Tento jev uvedla ve výzkumu pana Šmahela (2003, s. 22-33) řada dospívajících, bez ohledu na věkovou kategorii. Nelze ale říct, že

internet znamená pro všechny jen odreagování a zábavu, pro řadu dospělých jde především o prostředek k práci.

U tohoto prostředku odreagování všichni často zapomínají sami na sebe a své problémy, každý je vtažen do víru rychlé a nepřeborné komunikace a zábavy. Ale zdá se, že tato zábava je spíše povrchní a dospívající si tuto povrchnost uvědomují a omlouvají tuto zábavu jako „zkrácení volné chvíle“ nebo „zabití volného času“. Tento jev přirovnává pan Šmahel (2003, s. 22-33) k „obraně“, tak jak ji chápal Freud – „Jak lépe zapomenout na svůj problém, než tak, že zaplníme svůj život nějakou aktivitou“.

3.1.3 Prostředí bez závazků

Fenomén, který se dle Šmahela (2003, s. 22-33) úzce váže na internet jako prostředí bez zábran. Dospívající nemá zábrany, je otevřený, odvážnější a nebojí se, ale zároveň za takové považuje prostředí internetu. Například v případě přátelství, které probíhá pouze prostřednictvím komunikace po internetu je závazek vůči protějšku na internetu podstatně nižší než je tomu v realitě.

3.1.4 Prostředí lži a přetvářky

Toto popisují ve výzkumu pana Šmahaje (2003, s. 22-33) převážně mladiství ve věku 14 – 18 let. Z toho vyplývá, že převážně mladší dospívající mají tendenci lidem na internetu více nevěřit. Častěji také uvádí, že jejich okolí i oni sami ve virtuálním prostředí většinou lžou a přetvařují se.

Mladší adolescenti tedy raději experimentují s identitou a právě oni častěji vyhledávají místa, které jim to umožní. Vyhledávají tedy více služby chatu. Oproti tomu starší adolescenti již nemají potřebu experimentovat se svou identitou a přetvařovat se, a proto taky méně na internetu lžou a prostředí chatů vyhledávají méně.

3.2 Využití internetu žáky středních škol

Dnešní žáci na středních školách internet využívají denodenně ať už doma, ve škole nebo kdekoliv připojením v mobilním telefonu nebo tabletu. Připojení k internetu je všude, v skoro každé kavárně, obchodním domě nebo i na ulici.

Možností co dělat na internetu je nepřehledné množství a každý si může vybrat to své, co ho baví, naplňuje, nebo si vyhledat právě to, co v danou chvíli potřebuje. Níže uvádím několik základních možností, které mohou mladiství na internetu využívat.

3.2.1 Samostudium a vzdělání na internetu

Na internetové síti má každý možnost najít si vhodné stránky, které může využít k samostudiu, vzdělávání a prohlubování svých znalostí a dovedností.

Online kurzů, video přednášek a výukových programů různých kategorií a oborů lze najít na internetu řadu. Některé jsou k dispozici zdarma, jiné programy jsou volně šiřitelné a lze je snadno stáhnout do svého PC, za některé je třeba zaplatit pomocí účtu nebo SMS.

Tyto výukové kurzy mají výhodu v tom, že jsou snadno dosažitelné a lze se díky nim naučit skoro cokoli. Na internetu lze najít kurzy cizích jazyků, a to nejen nejběžnějších jako je angličtina, němčina nebo třeba ruština. Jde najít i kurzy španělštiny, francouzštiny, italštiny a spousty dalších jazyků.

Nemusí se jednat jen o kurzy a výuky cizích jazyků, internet nabízí i množství dalších oborů, ve kterých si může student najít ten, který jej zajímá nebo se v něm potřebuje zdokonalit. Lze se na internetu vzdělávat i v jiných oborech, jako jsou společenské vědy, matematika, fyzika, biologie a vlastně všechny běžné předměty, které se na školách vyučují.

3.2.2 Usnadnění studia

Internet může mládež využívat i k usnadnění studia. Existuje spousta stránek věnovaných seminárním pracím, referátům a dalším pro mládež užitečným věcí, které mohou využít pro své školní projekty.

Jak píše Řezníček (2002, s. 38) ve své publikaci, všechny tyto projekty mají společné to, že kromě několika nadšenců, kteří stránky spravují, jsou existenčně závislé na příspěvcích

ostatních studentů, kteří zasílají své již hotové referáty, vypracované maturitní otázky nebo seminární práce. Mottem takovýchto stránek, které je zároveň i charakterizuje je „Musíme si pomáhat“

3.2.3 Chat a seznamky

Chat v doslovném překladu z angličtiny znamená povídat si, bavit se, pokecat si. Chatování na internetu je vlastně takový online rozhovor mezi dvěma nebo více osobami. Pro chatování je vytvořeno spousta programů, které je možné běžně stáhnout z internetu. U nás nejrozšířenějšími programy jsou ICQ a Skype. Chatovat se dá i na různých internetových stránkách, kde lidé mají mnoho příležitostí se seznámit s dalšími lidmi z různých částí republiky nebo světa.

3.2.4 Online hry

Hry, které může pomocí internetu hrát více lidí najednou. Můžou mezi sebou soupeřit ve výkonech, domlouvat strategie proti dalším hráčům, lidé mohou navazovat i nové kontakty a se spoluhráči chatovat. Online hry bývají propojeny celosvětově, takže účastníci mohou spolu soupeřit a každý být na jiném konci světa, ale taky mohou být jen v okruhu republiky nebo jiného regionu. Čím je rozšíření hry větší, tím pravděpodobnější je, že najdete online spoluhráče v kteroukoliv denní i noční hodinu.

3.2.5 Hudba a filmy

Jedno z největších úskalí internetu dnešní doby je pirátské stahování a sdílení hudby a filmů, které jsou chráněny autorskými právy. Filmy a hudba jsou sdíleny a shromažďovány na několika tisících serverech po celém světě, ze kterých si je může každý internetu znalý uživatel bezplatně stáhnout a šířit dál. Pro mládež je to výhoda, nemusí za filmy a hudbu utrácet peníze, vše jde rychle a snadno stáhnout pomocí internetu.

3.2.6 Sociální sítě

Je to propojená síť lidí, kteří mezi sebou navzájem komunikují pomocí internetu, sdílejí své fotky, současné pocity, otvírají se svým přátelům, které v jednotlivých sítích mají.

Nejvíce rozšířenou sociální sítí u nás je Facebook, o kterém Ondřej Kapic v dokumentárním seriálu ČT (2011, 10:50) mluví *jako o typickém příkladu sociální sítě, jenž se svou více než půlmiliardou aktivních uživatelů patří mezi největší společenské sítě na světě. Celkově je přeložen do pětašedesáti jazyků. Otcem facebooku je Mark Zuckerberg, bývalý student Harvardské university. A vůbec, slovo facebook znamená leták, který dostávají američtí studenti prvních ročníků univerzit k tomu, aby se mezi sebou lépe poznali.*

Mezi další rozšířené sociální sítě patří i Twitter.com, Lide.cz, Google+ a spoustu dalších menších sítí.

3.2.7 Další možnosti využití internetu

„Celosvětová počítačová síť Internet, obsahuje nepřehledné množství zcela bezcenných informací. Ale vedle vysloveného braku poskytuje bezesporu i nepředstavitelné kvantum informací významných a užitečných, které mohou být k dispozici dnes už prakticky každému z vás čtyřiaadvacet hodin denně!“ (Řezníček, 2002, s. 38)

Mezi další možnosti využití internetu mládeží můžeme řadit například možnost vyhledávání brigád a zaměstnání pro studenty, mohou se více dozvědět a zajistit si výměnné pobyty po celém světě, nebo si zajistit na prázdniny Au-pair pobyt v zahraničí.

Další služby, které internetové prostředí nabízí, jsou e-shopy, kde mohou lidé nakoupit a to většinou za lepší ceny než v kamenných obchodech a navíc s možností většího výběru a porovnáváním cen u jiných obchodů ještě ušetřit.

Na internetu je taky k dispozici spousta elektronických časopisů a novin, v nichž se každý může dozvědět aktuální dění u nás i ve světě, a to v různých odvětvích.

Jak uvádí Řezníček výše, na internetu je spousta zbytečných stránek, ale najdou se i takové, které mohou pomoci posunout nás někam dál, seznámit nás s novými lidmi nebo nás něčemu přiučit.

3.3 Pozitivní aspekty internetu

Internet nabízí neomezené možnosti zábavy, ať už se jedná o různá videa, hudbu, filmy nebo sociální a komunikační sítě. Každý si na internetu najde to, co ho baví. O příznivých aspektech internetu proběhlo již několik studií, zejména v zahraničí.

Jedním z nich je výzkum University of California Los Angeles z roku 2008 (BBC, 2008), který se zabývá pozitivními aspekty internetu. Dokazuje, že pravidelné surfování na internetu stimuluje mozkové centrum, které řídí rozhodování a komplexní uvažování. Vedoucí výzkumu profesor Gary Samll zhodnotil výsledky výzkumu jako povzbudivé, protože rozvíjející se počítačové technologie mohou mít fyziologické účinky a výhody. Uvedl taky fakt, že vyhledávání a surfování na internetu vytváří složitou činnost mozku, což napomáhá cvičení a zlepšení funkce mozku.

Když celý výzkum Kalifornské university (BBC, 2008) shrnu, surfování na internetu má pozitivní přínos pro náš mozek. Podobný výzkum (PsychCentral, 2012), ale zaměřený spíše na depresi spojenou s užíváním internetu, proběhl také na Alabamské univerzitě, vedoucí výzkumu socioložka Dr. Shelia Cotten uvedla, že z tohoto výzkumu vyplynulo, že používání internetu má pozitivní vliv na depresi.

Lze říci, že ke klasickým pozitivním aspektům internetu, jako je možnost vyhledání informací, komunikace na velké vzdálenosti za minimální náklady, možnost stahování a sdílení dat, můžeme přiřadit ještě pozitivní vliv na rozvoj mozkové aktivity a díky sociálním sítím i možnost boje s depresí. Další výhodou, kterou bych chtěla zmínit, je rychlejší vývoj. Díky internetu jsou propojeny mnohé vysoké školy a výzkumné instituce, díky tomu si mohou rychleji vyměňovat informace a zkušenosti. Pokud jsou tyto instituce propojeny, mohou začínat nové projekty dohromady a díky internetu ušetřit čas i peníze.

Všeobecné pozitiva tohoto média jsem již shrnula, ráda bych se tedy vrátila k mládeži a jejímu využívání internetu a jaká jsou jeho přínosy pro mládež. Jak už jsem zmínila v předchozích kapitolách, mládež na internetu může komunikovat s vrstevníky po celém světě a rozvíjet tak své jazykové dovednosti, navazovat nové kontakty a rozšířit tak své neformální přátelství za hranice, které by bez internetu nebyly dosažitelné.

Pro mládež je velmi přínosná možnost vzdělávání na internetu, jak dokazuje rozsáhlý výzkum (University of Oxford, 2012), jenž proběhl v letech 2008 – 2011 ve Velké Británii, kterého se účastnilo na 1000 náhodně vybraných domácností a také proběhly rozhovory

s více než 200 teenagery a jejich rodinami. Výzkum vedla katedra vzdělávání Oxfordské univerzity (University of Oxford, 2012). Závěrem tohoto výzkumu je, že možnost připojení k internetu doma má pro studenty ve vzdělávání významný přínos. Z výzkumu (University of Oxford, 2012) také vyplynulo, že teenageři, kteří nemají doma internet, cítí určité vzdělávací znevýhodnění a společenské odříznutí. Tato Oxfordská studie odporuje dřívějším tvrzením o potencionálním riziku, že se studenti díky technologiím nebudou soustředit na opravdové studium. Výzkumníci Dr. Chris Davies a Dr. Rebecca Eynon dokonce došli k závěru, že internet otevřel více možností toho, jak se mohou studenti doma více učit.

Internet je tedy pro žáky středních škol přínosem, díky němu se mohou doma lépe a rychleji připravovat na studium a tím jim zůstává více volného času pro sebe a své koníčky. Studenti, kteří nemají možnost připojení k internetu, jsou tedy znevýhodněni. Jejich příprava a vyhledávání materiálů do školy je složitější a zdlouhavější. Navíc nemají ani přístup k aktuálnímu dění ostatních žáků, kteří většinu svých aktivit sdílí a zveřejňují pomocí sociálních sítí na internetu – tím jsou tedy žáci bez připojení i sociálně vyloučeni.

A právě na sociální sítě, jejich vlivu na mládež a možnostmi využití se zabývám ve svém výzkumu.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUM POZITIVNÍCH ASPEKTŮ INTERNETU U ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL

V teoretické části mé bakalářské práce se zabývám volnočasovými aktivitami a sociologickým vývojem žáků středních škol, dále internetem a jeho pozitivními aspekty. V praktické části bych se chtěla pomocí kvantitativního výzkumu zaměřit zejména na sociální sítě a jejich využití mládeží.

V praktické části jsem zvolila kvantitativní výzkum formou nestandardizovaného dotazníku, který bude vytvořen na webových stránkách vyplnto.cz a šířen pomocí internetových sociálních sítí mezi žáky středních škol.

Vzhledem k tomu, že internet je velmi rozsáhlý a má spoustu možností jeho využívání, rozhodla jsem se výzkum zaměřit hlavně na sociální sítě, převážně tedy na facebook.com, protože je to žáky nejčastěji využívaná síť.

4.1 Výzkumný problém

Jelikož výzkum probíhal u žáků středních škol, kteří již jsou aktivní na sociálních sítích, bylo výzkumným problémem zaměřit se na využívání těchto sítí mládeží a činností kterou se na nich zabývají a jaký mají vliv na jejich společenský život.

4.2 Výzkumné cíle

Hlavní výzkumný cíl:

Cílem výzkumu je zmapovat činnosti žáků středních škol na sociálních sítích a zjistit, jak tyto činnosti ovlivňují jejich sociální vztahy a život obecně.

Dílčí výzkumné cíle:

1. Zjistit, jaké sociální sítě čeští studenti využívají a k jakému účelu.
2. Zjistit, zda žáci znají nebezpečí sociálních sítí a umí se jim bránit.

3. Zjistit, zda sociální sítě využívá mládež jako jeden z hlavních komunikačních prostředků mezi přáteli.
4. Zjistit, jak aktivní jsou žáci středních škol na facebooku ve sdílení informací.

4.3 Výzkumné otázky

Hlavní výzkumná otázka:

Jakými činnostmi se na sociálních sítích zabývají žáci středních škol a jak tyto činnosti ovlivňují jejich sociální vztahy a život?

Dílčí výzkumné otázky:

1. Jaké sociální sítě čeští studenti využívají a k jakému účelu?
2. Jsou žáci seznámeni s nebezpečím na sociálních sítích a ví jak se jim ubránit?
3. Je pro žáky středních škol internet hlavním komunikačním prostředkem mezi přáteli?
4. Jak často a jaké informace nejčastěji žáci středních škol na facebooku sdílejí.

4.4 Použitá metoda výzkumu

V praktické části bakalářské práce jsem zvolila pro svůj výzkum kvantitativní přístup. Pro mou práci mi přišel vhodnější k rozsahu výzkumného souboru. Nástrojem pro kvantitativní výzkum jsem vhodně zvolila dotazník, který jsem k tomuto účelu vytvořila.

Výhodou této metody je možnost sběru velkého množství dat v malém časovém horizontu, přehlednost a stručnost získaných dat. Nevýhodu pak vidím v neosobním kontaktu s respondenty.

Dotazník obsahuje celkem 20 otázek, které jsou pomyslně rozděleny do čtyř kategorií tak, že otázky 1, 4, 7 souvisí s 1. dílčím výzkumným cílem a 1. dílčí výzkumnou otázkou. Dále otázky 4, 8, 18, 19, 20 souvisí s 2. dílčím výzkumným cílem a 2. dílčí výzkumnou otázkou. Otázky 2, 3, 6 pak se 3. dílčím výzkumným cílem a 3. dílčí výzkumnou otázkou. A ostatní

otázky 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 a 17 mají vztah k 4. dílčímu výzkumnému cíli a 4. dílčí výzkumné otázce.

Většina otázek v dotazníku je uzavřená a respondenti tak měli možnost odpovědět na otázku jen jednou odpovědí. Několik otázek pak bylo otevřených, ve kterých mohli respondenti uvést i více možností.

4.5 Popis šíření dotazníku

Dotazník byl šířen mezi žáky středních škol pomocí internetových sociálních sítí, kdy si je studenti sami mezi sebou navzájem sdíleli a rozšiřovali je tímto způsobem dál mezi své vrstevníky. Tuto formu distribuce dotazníků jsem zvolila záměrně, protože jsem chtěla zkoumat jen žáky, kteří internet využívají. Dotazník byl vytvořen pomocí webového portálu vyplnto.cz a byl tak touto cestou dobře šířitelný. Kompletní dotazník je volně přístupný v tomto odkaze <http://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/32337/>

Dotazníkové šetření proběhlo v termínu od 10. 8. do 17. 8. 2013, během týdne jej kompletně vyplnilo celkem 111 žáků středních škol. Návratnost dotazníku byla 76,3%, tuto nízkou návratnost si vysvětlují tím, že dotazníky žáci vyplňovali ve svém volném čase a ne všichni měli trpělivost při vyplňování, i když průměrná délka vyplnění dotazníku byla pouze 00.03:24.

K vyhodnocení byly použity všechny dotazníky od 111 respondentů. Tito respondenti přicházeli z různých zdrojů, nejvíce 56,2% přišlo z nezjištěných zdrojů, předpokládám, že se jednalo o stránky různých škol. 29,1% respondentů přišlo z facebooku, 4,4% z portálu vyplnto.cz, 4% z google.com a 3,6% z mobilní facebookové aplikace m.facebook.com.

5 ZPRACOVÁNÍ A VÝSLEDKY VÝZKUMU

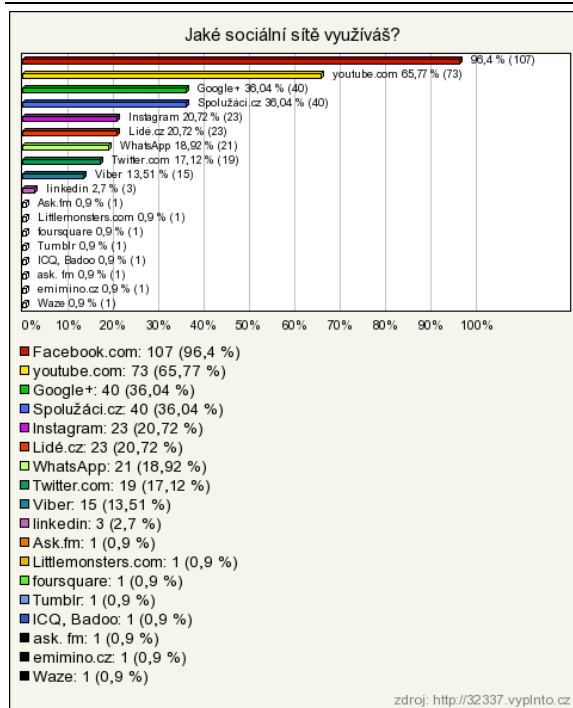
V této části výzkumu vyhodnotím všechny otázky, které byly položeny v dotazníku. Vyhodnocovat je budu na základě četností a pomocí výsečových grafů, které mi vypracoval portál vylpnto.cz. V grafech se nachází hodnoty v závorkách, které znázorňují procentuální zastoupení a hodnoty před závorkou, jenž značí počet respondentů.

5.1 Zpracování dat

Výsledné hodnoty mého výzkumu uvádím v jednotlivých grafech, které jsou zpracovány přes internetový portál vylpnto.cz (Hollá, 2013) a jsou veřejně dostupné na internetu. Grafy jsem použila hlavně z toho důvodu, že jsou přehledné a je díky nim na první pohled jasný výsledek.

Otázka č. 1: Jaké sociální sítě využíváš?

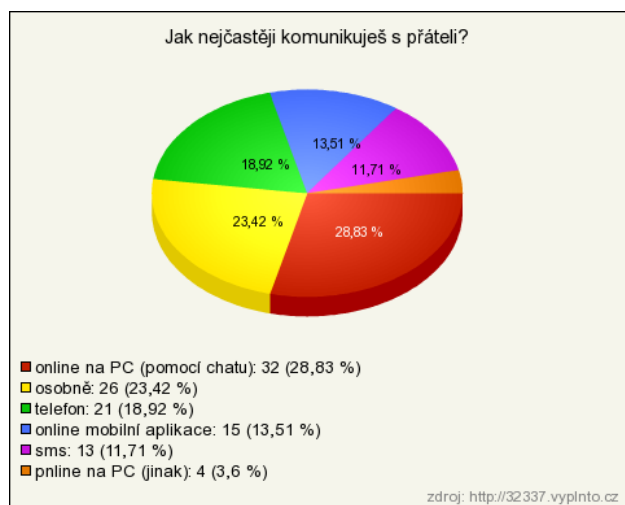
První otázka měla za cíl zjistit, jaké sociální sítě žáci středních škol využívají. Z výsledku vyplývá, že většina žáků využívá sociální síť facebook.com, dokonce 107 respondentů (96,4%). Další oblíbenou sítí je youtube.com, kterou uvedlo 73 respondentů (65,77%), google.com využívá 40 respondentů (36,04%) a stejný počet využívá i českou sociální síť spolužáci.cz. Z výsledků vyplynulo i to, že spousta žáků hojně využívá mobilní aplikace jako je Instagram, Viber, WhatsApp.

Graf č. 1 – využívání sociálních sítí. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 2: Jak nejčastěji komunikuješ s přáteli?

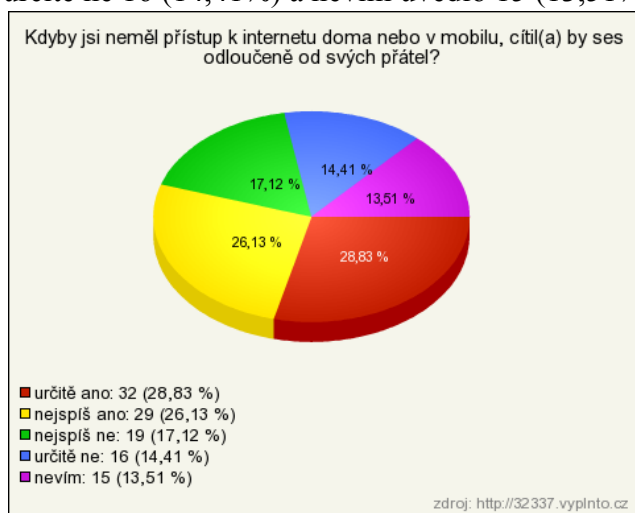
Druhá otázka měla za úkol zjistit, jakým způsobem žáci středních škol nejčastěji komunikují se svými přáteli. Z celkového počtu uvedlo formu komunikace online na PC (pomocí chatu), celkem 32 respondentů (28,83%). Osobně 26 respondentů (23,42%), po telefonu 21 respondentů (18,92%), online pomocí mobilní aplikace 15 respondentů (13,51%), sms uvedlo 13 respondentů (11,71%) a online na PC (jinak) uvedli celkem 4 respondenti (3,6%).

Graf č. 2 – forma komunikace s přáteli. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 3: Kdybys neměl/a přístup k internetu doma nebo v mobilu, cítil/a by ses odloučeně od svých přátel?

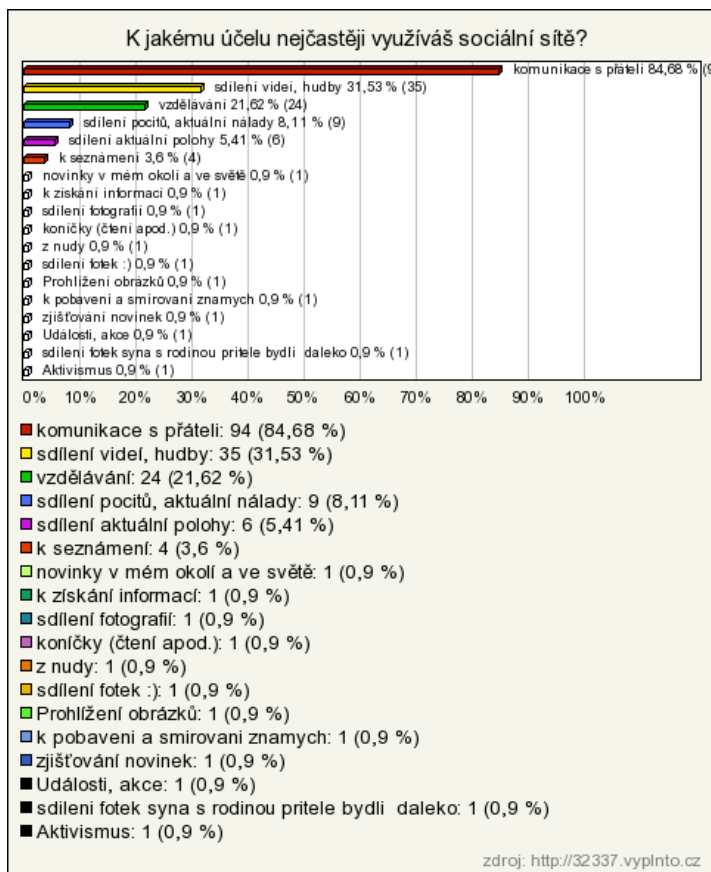
Třetí otázka měla zjistit, zda by se žáci středních škol cítili odloučeně od svých přátel, kdyby neměli přístup k internetu. Více než polovina respondentů uvedlo, že ano, z toho 32 (28,83%) určitě ano a 29 (26,13%) nejspíš ano. Odpověď nejspíš ne uvedlo 19 (17,12%) a určitě ne 16 (14,41%) a neví uvedlo 15 (13,51%) respondentů.

Graf č. 3 – znázorňuje, zda by se žáci cítili odloučeně, bez možnosti připojení k internetu. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 4: K jakému účelu nejčastěji využíváš sociální sítě?

Tato otázka měla zjistit, k jakému účelu žáci využívají sociální sítě, z odpovědí vyplynulo, že nejčastěji pro komunikaci s přáteli 94 (84,68%), dále pro sdílení videí, hudby 35 (31,53%), vzdělávání 24 (21,62%), sdílení pocitů, aktuální nálady 9 (8,11%). Mezi další odpovědi pak patřilo sdílení fotek, k seznámení, k získávání informací, ale taky například z nudy.

Graf č. 4 – znázorňuje účel sociálních sítí. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 5: Znáš nebezpečí, které hrozí na sociálních sítích?

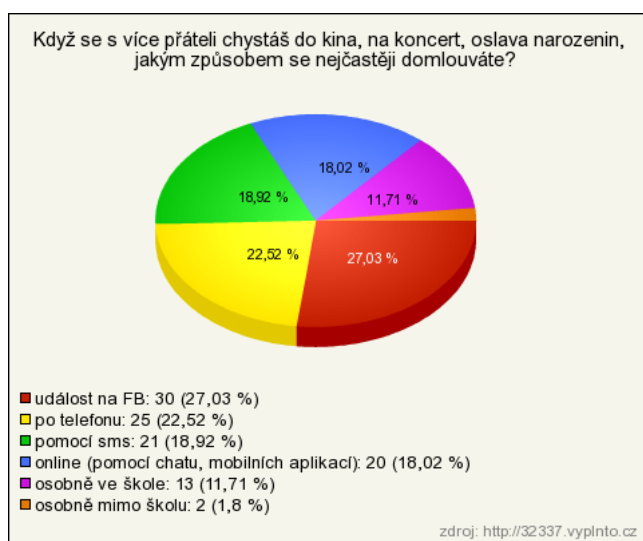
Z odpovědí vyplynulo, že celkem 88 respondentů (79,28%) o nebezpečích na sociálních sítích ví a předchází jim. 21 respondentů (18,92%) uvedlo, že o nebezpečí ví, ale myslí si, že by je nemohlo potkat. A jen 2 respondenti (1,8%) uvedli, že nebezpečí na sociálních sítích neznají.

Graf č. 5 – uvádí informovanost o nebezpečí na sociálních sítích. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 6: Když se s více přáteli chystáš do kina, na koncert, oslavu narozenin, jakým způsobem se nejčastěji domlouváte?

Z odpovědí vyplynulo, že celkem 30 žáků (27,03%) ze všech respondentů se nejčastěji se svými vrstevníky domlouvají pomocí událostí na facebooku. 25 žáků (22,52%) uvedlo, že po telefonu, 21 (18,92%) se nejčastěji domlouvá přes sms, 20 žáků (18,92%) se domlouvá online různým jiným způsobem. Jen 13 žáků (11,71%) uvedlo, že se nejčastěji domlouvají osobně ve škole a jen 2 žáci (1,8%) osobně mimo školu.

Graf č. 6 – rozdělení odpovědí jak se žáci domlouvají na společné akce

Otázka č. 7: Co nejčastěji na sociálních sítích sdílíš?

Otázka měla za úkol zjistit, jaké informace na sociálních sítích nejčastěji žáci středních škol sdílejí. Z odpovědí vyšlo, že nejčastěji na sociálních sítích žáci komentují aktuální dění tuto odpověď uvedlo z celkového počtu 33 respondentů (29,73%), hudbu nejčastěji sdílí 30 (27,03%), fotografie přátel 15 (13,51%), vlastní fotografie 12 (10,81%), zábavná videa 11 (9,91%), aktuální pocit, stav 6 (5,41%) a aktuální polohu, místo pouze 4 (3,6%).

Graf č. 7 – přehled nejčastěji sdílených informací na sociálních sítích. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 8: Využíváš na svém facebooku funkci „místo“?

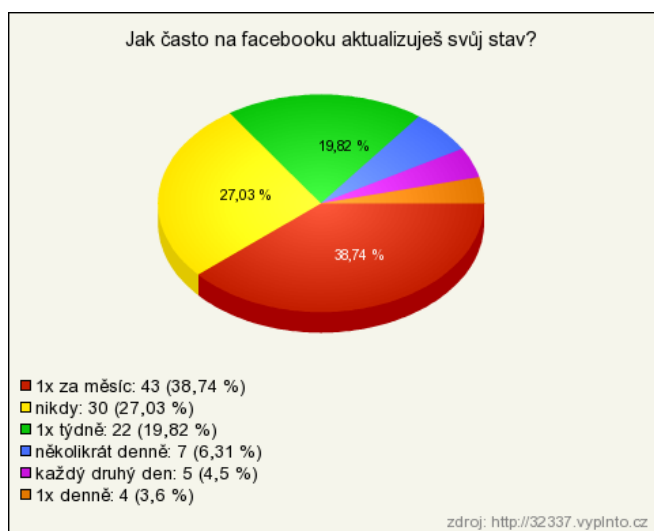
Tato uzavřená otázka měla za úkol zjistit, kolik respondentů na sociální síti facebook.com využívá funkci „místo“, tedy aktuální polohu, na které se v danou chvíli zdržují. Většina žáků uvedla, že tuto funkci nevyužívá, celkem 63 (56,76%). Zřídka tuto funkci využívá 36 (32,43%), často jej využívá 11 (9,91%) a každý den pouze jeden respondent (0,9%).

Graf č. 8 – využití funkce „místo“ na facebooku. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 9: Jak často na facebooku aktualizuješ svůj stav?

Z výsledků se ukázalo, že svůj stav žáci středních škol pravidelně neaktualizují. Celkem 43 žáků (38,74%) uvedlo, že pouze 1x za měsíc, odpověď nikdy zvolilo 30 žáků (27,03%), 1x týdně 22 žáků (19,82%). Pravidelnou častou aktualizaci jako odpověď zvolilo celkem 16 žáků, z nich 7 (6,31%) několikrát denně, 5 (4,5%) každý druhý den a 1x denně 4 (3,6%).

Graf č. 9 – znázornění aktualizace stavů na facebooku. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 10: Jak často na facebooku měníš svou profilovou fotografii?

Tato uzavřená otázka opět zjišťovala, další aktivity žáků na internetu. Z odpovědí vychází, že celkem 60 (54,05%) si mění profilovou fotografii pouze 1x za měsíc. Nikdy si ji nemění dokonce 42 (37,84%), 1x týdně 7 (6,31%) a několikrát denně 2 (1,8%).

Graf č. 10 – znázornění intenzity změn profilové fotografie. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 11: Jak často na facebooku přidáváš své vlastní fotky?

Z odpovědí v dotazníku vyplynulo, že fotky žáci sdílejí nejčastěji 1x za měsíc 67 (80,36%), nikdy 23 (20,72%), 1x týdně 14 (12,81%), každý druhý den 3 (2,7%), 1x denně 2 (1,8%) a několikrát denně 2 (1,8%).

Graf č. 11: znázornění intenzity vkládání fotografií na facebooku. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 12: Jak často na facebook přidáváš fotky svých kamarádů?

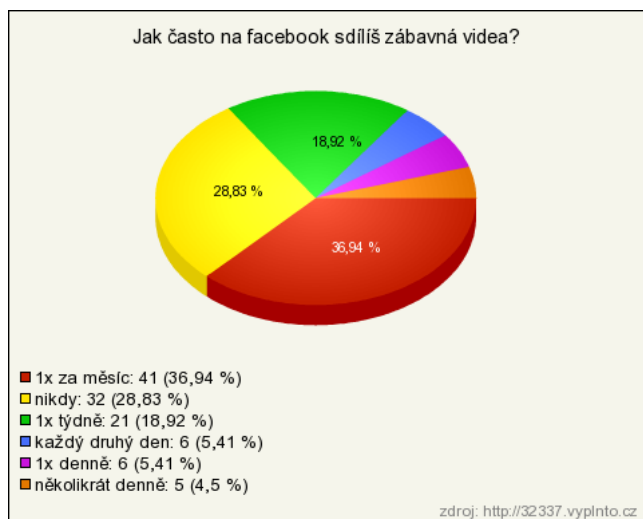
Většina z respondentů na tuto otázku uvedla, že fotografie svých kamarádů přidává 1x za měsíc 50 (45,05%), odpověď nikdy zvolilo 45 (40,54%), 1x týdně 10 (9,01%), 1x denně 2 (1,8%), několikrát denně 2 (1,8%).

Graf č. 12 – zobrazuje intenzitu vkládání fotek kamarádů na facebooku. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 13: Jak často na facebooku sdílíš zábavná videa?

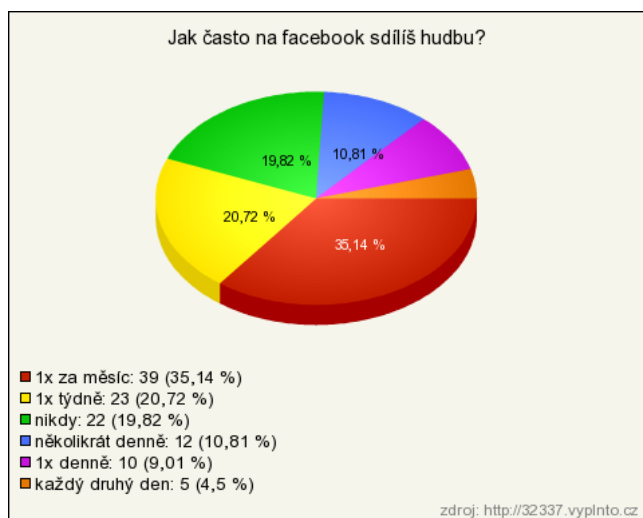
Výsledky ukazují, že 41 žáků (36,94%) sdílí zábavná videa 1x za měsíc, 32 (28,83%) uvedlo nikdy, 21 (18,92%) 1x týdně, shodně uvedlo odpovědi každý druhý den a 1x denně 6 žáků (5,41%) a několikrát denně sdílí videa 5 žáků (4,5%).

Graf č. 13 – vyjadřuje intenzitu sdílení videí na facebooku. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 14: Jak často na facebooku sdílíš hudbu?

Hudbu sdílí na facebooku celkem 39 respondentů (35,14%), 1x týdně 23 (20,72%), nikdy 22 (19,82%), několikrát denně 12 (10,81%), 1x denně 10 (9,01%), každý druhý den 5 (4,5%).

Graf č. 14 – znázornění intenzity sdílení hudby na facebooku. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 15: Jak často na facebooku přidáváš odkazy, které vedou ke vzdělávání?

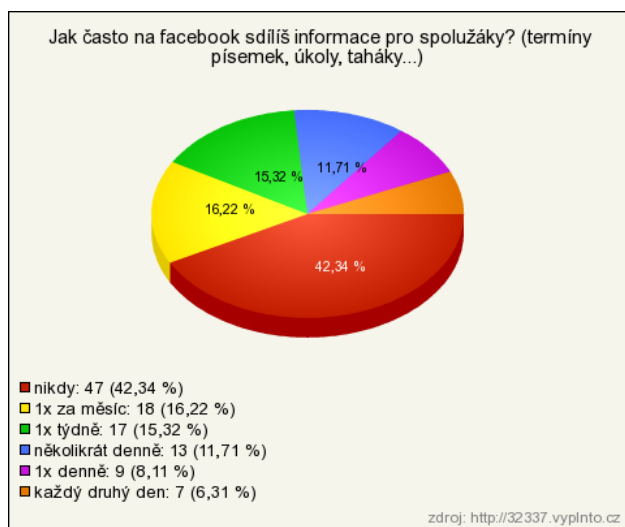
Odkazy vedoucí ke vzdělávání na facebooku přidávají žáci nejčastěji 1x za měsíc 38 (34,23%), v podobném počtu 37 (33,33%) využili odpovědi nikdy. 1x týdně uvedlo 13 (11,71%), 1x denně 10 (9,01%), každý druhý den 7 (6,31%) a několikrát denně 6 (5,41%).

Graf č. 15 – znázornění intenzity sdílení naučných odkazů. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 16: Jak často na facebooku sdílíš informace pro spolužáky?

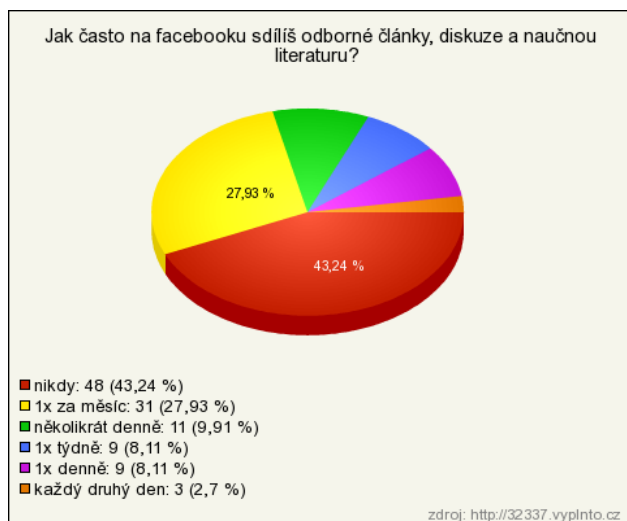
Nejčastější odpovědí bylo nikdy, tu uvedlo 47 (42,34%), odpověď 1x měsíčně uvedlo 18 (16,22%), 1x týdně 17 (15,32%), několikrát denně 13 (11,71%), 1x denně 9 (8,11%) a každý druhý den 7 (6,31%).

Graf č. 16 – znázornění intenzity sdílení informací pro spolužáky. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 17: Jak často na facebooku sdílíš odborné diskuze a naučnou literaturu?

Opět byla většinová odpověď nikdy, tu uvedlo 48 (43,24%), 1x týdně uvedlo 31 (27,93%), několikrát denně uvedlo 11 (9,91%), odpovědi 1x denně a 1x týdně uvedlo shodně 9 (8,11%), každý druhý den pak 3 (2,7%).

Graf č. 17 – znázornění intenzity sdílení odborných článků a literatury. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 18: Máš ve svých přátelích na facebooku lidi, které neznáš?

Celkem 69 respondentů (62,16%) uvedlo, že nemá, ale už jim někdy přišla žádost od cizího člověka. Ano mám, ale něco o něm už vím a je v pohodě uvedlo 19 (17,12%), odpověď ne nemám, ani si mě nikdo přidat nechtěl, uvedlo 15 (13,51%). Ano mám, ale nevím, o koho jde, uvedlo 6 (5,41%). A pouze 2 (1,8%) uvedlo, že si cizí přátele sami vyhledávají.

Graf č. 18 – rozsah cizích přátel na facebooku. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 19: Pro koho máš přístupný profil na facebooku?

Profil na facebooku má nejvíce respondentů přístupný pro přátele 79 (71,17%), veřejný jej má 23 (20,72%) a profil veřejný pouze pro sebe má 9 (8,11%).

Graf č. 19 – přístupnost facebooku. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

Otázka č. 20: Kdo všechno tě může na facebooku kontaktovat?

Většina respondentů má na svém facebookovém profilu uvedeno, že jej může kontaktovat kdokoliv, tedy všichni 65 (58,56%). Ostatní mají v nastavení, že je mohou kontaktovat pouze přátelé přátel 46 (41,44%).

Graf č. 20 – možnost kontaktování na facebooku. (zdroj: <http://32337.vyplnto.cz>)

5.2 Výsledky výzkumu a interpretace výzkumných otázek

Hlavní výzkumná otázka:

Jakými činnostmi se na sociálních sítích zabývají žáci středních škol a jak tyto činnosti ovlivňují jejich sociální vztahy a život?

Z výzkumu vyplynulo, že

Dílčí výzkumné otázky:

1. Jaké sociální sítě čeští studenti využívají a k jakému účelu?

Na tuto otázku odpovídají v mém dotazníkovém šetření otázky 1, 4, 7.

Z výzkumu vyplynulo, že nejvíce využívanou sociální sítí mezi žáky středních škol, je jak jsem předpokládala facebook.com, ale hodně respondentů využívá i sociálních sítí youtube.com a google+, ale dostala se na přední příčky i česká sociální síť spolužáci.cz. Tyto sítě, žáci využívají zejména pro komunikaci s přáteli, kterou vidí jako nejčastější využití sociálních sítí, tuto odpověď uvedlo dokonce 84,68% respondentů. Další nejčastější využití sociálních sítí je sdílení videí a hudby a vzdělávání. Nejčastěji na těchto sítích žáci komunikují se svými přáteli a sdílí s nimi hudbu a fotografie.

Nejvíce využívanými sítěmi u žáků středních škol jsou facebook.com a youtube.com, na těchto sítích komunikují s přáteli a nejčastěji s nimi komentují aktuální dění a sdílí hudbu.

2. Jsou žáci seznámeni s nebezpečím na sociálních sítích a ví jak se jim ubránit?

Na tuto otázku odpovídají otázky z dotazníku 5, 8, 18, 19, 20.

Většina respondentů, dokonce 79,28%, se domnívá, že zná nebezpečí, které na sociálních sítích hrozí. O tom, že jsou opravdu s nebezpečím na sociálních sítích seznámeni, dokazuje i to, že na svých sítích nikdy nepoužívá funkci označující aktuální místo 56,76% a dokonce 32,45% tuto funkci využívá jen zřídka. Cizí osoby v přátelích taky nemá většina z respondentů, celkem 62,16%. Dalším plusem je i to že své profily na facebooku má přístupné pouze pro své přátele 71,17%.

Celkově musím zhodnotit, že žáci na středních školách, jsou seznámeni s riziky, které jim hrozí na sociálních sítích a taky ví, jak jim mají předcházet a bránit se před nimi.

3. Je pro žáky středních škol internet hlavním komunikačním prostředkem mezi přáteli?

Na tuto otázku odpovídají otázky v dotazníku 2, 3, 6.

Z těchto otázek vychází, že nejčastěji žáci komunikují online, toto uvedlo 45,94% dotázaných, dalším nejčastějším komunikačním prostředkem je telefon a až na posledním místě osobní komunikace. Více než 50% dotázaných uvádí, že bez možnosti připojení k internetu by se cítili od svých přátel odloučeně. V případě, že se domlouvá více přátel na jedno konkrétní setkání, většinou plánování a domluva probíhá online a hlavně za podpory facebooku, osobní domluvu jako nejčastější formu komunikace uvedlo jen 11,51%.

Pro žáky středních škol, je internet jedním z nejdůležitějších komunikačních prostředků mezi přáteli, bez něj by se cítili od svých přátel odloučeně.

4. Jak často a jaké informace nejčastěji žáci středních škol na facebooku sdílejí.

Na tuto otázku nám odpovídají v dotazníku položky 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že nejčastěji sdílejí žáci na středních školách na svých facebookových profilech zejména hudbu, kterou sdílí nejčastěji. Dále pak často sdílí vlastní fotografie a aktualizují svůj stav. V menší míře pak umisťují na svůj profil videa. Nejméně pak sdílí cokoli, co se týká vzdělání, ať už jde o naučné články nebo sdílení informací a novinek ze školy.

5.3 Zhodnocení výzkumu

Výsledky výzkumu mě hodně překvapily, hlavně to, že jsou mladí lidé opravdu seznámeni s riziky, které je mohou na sociálních sítích potkat a snaží se před nimi bránit. Alespoň většina z respondentů se rizikům brání.

Sice jsem dopředu předpokládala, že většina studentů bude nejčastěji komunikovat s přáteli pomocí internetu, ale nepředpokládala jsem, že to bude v takové míře. Myslím, že tento můj výzkum, i když se rozsahem určitě nemůže přiblížit k výzkumu Oxfordské univerzity (University of Oxford, 2012), může potvrdit to, že i tady v České Republice, jsou žáci bez

internetu znevýhodnění, hlavně tedy v rámci komunikace s přáteli, protože právě na internetu žáci nejčastěji komunikují. Proto těm žákům, kteří k internetu nemají pravidelný přístup, uniká velká část komunikace, která se odehrává právě na internetu.

I když z mého výzkumu vyplynulo, že na sociálních sítích neinterpretují žáci středních škol z větší části vůbec nic, co by se týkalo vzdělání, myslím, že i tak je internet pro tuto věkovou skupinu velkým přínosem.

ZÁVĚR

Internet je nedílnou součástí života žáků středních škol. Prostřednictvím tohoto media, komunikují s okolním světem a to i na velké vzdálenosti. Ano, internet přináší i spoustu rizik a negativních jevů, bezesporu je však pro žáky středních škol i přínosem. Negativním jevům na internetu se dá předcházet, hlavně tedy prevencí u dětí a rodičů. Hodně se o těchto negativních jevech mluví, ale často se zapomíná na to, co internet přináší hlavně mladým lidem. Tuto práci jsem zaměřila právě na pozitiva internetu, protože o nich se moc nemluví a mělo by.

Internet přináší spoustu možností, spojení se světem, nepřeborné množství informací, lze na něm vyhledat cokoli. Není to jen zabítí volného času nicneděláním, ale žáci se díky internetu učí hledat informace, komunikovat pomocí světových jazyků a vzdělávat se. Vždyť stále platí pravidlo, že nemusíš všechno znát a umět, ale když to budeš potřebovat, musíš vědět kde to najít.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. *Závislosti: Závislost na internetu*. Praha: Česká televize, 2011 [cit. 2013-04-12]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10266574720-zavislosti/210572231070005-zavislost-na-internetu/>
2. Volný čas a prevence u dětí a mládeže. In: *MŠMT* [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy odbor pro mládež, 2002 [cit. 2013-04-12]. Dostupné z: www.msmt.cz/uploads/soubory/prevence/olnycas.pdf
3. HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. 1. vydání. Praha: Portál, 2004, 176 s. ISBN 80-717-8927-5.
4. CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2007, 265 s. ISBN 978-80-247-1369-4.
5. LABATH, Vladimír, Alena AMBRÓZOVÁ, Ján SMYK a Jana ŠTÚROVÁ. *Riziková mládež: možnosti potencialných změn*. 1. vydání. Praha: Sociologické nakl., 2001, 157 p. Studijní texty (Sociologické nakladatelství), sv. 19. ISBN 80-858-5066-4.
6. MACEK, Petr. *Adolescence*. 2. upravené vydání. Praha: Portál, 2003, 141 s. ISBN 80-717-8747-7.
7. MATOUŠEK, Oldřich a Andrea KROFTOVÁ. *Mládež a delikvence*. 2. aktualizované vydání. Praha: Portál, 2003, 340 s. ISBN 80-717-8771-X.
8. PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4. aktualizované vydání. Praha: Portál, 2003, 322 s. ISBN 80-717-8772-8.
9. ŘEZNÍČEK, Petr. *Internet pro studenty*. 1. vydání. Praha: Computer Press, 2001. ISBN 978-807-2265-381.
10. SMEJKAL, Vladimír. *Internet a §§§*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2001, 284 s. ISBN 80-247-0058-1.
11. ŠMAHEL, David. *Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi*. Praha: Triton, 2003, 158 s. Psychologická setkávání, sv. 6. ISBN 80-725-4360-1.
12. BBC, 2008. Internet use „good for the brain“ [online]. [cit 2013-08-10]. Dostupné z: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/7667610.stm>
13. PSYCHCENTRAL, 2012. Internet Surfers Over 50 Less Depressed [online]. [cit 2013-08-10]. Dostupné z: <http://psychcentral.com/news/2012/07/16/internet-surfers-over-50-less-depressed/41713.html>

14. UNIVERSITY OF OXFORD, 2012. UK teenagers without the internet are „Educationally disadvantaged“ [online]. [cit 2013-08-10]. Dostupné z:
http://www.ox.ac.uk/media/news_stories/2012/121222.html
15. HOLLÁ, Petra – *Pozitivní aspekty internetu 2. (výsledky průzkumu)*, 2013. Dostupné z: <http://32337.vyplnto.cz>.

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 – využívání sociálních sítí.	30
Graf č. 2 – forma komunikace s přáteli.	31
Graf č. 3 – znázorňuje, zda by se žáci cítili odloučeně, bez možnosti připojení k internetu.	32
Graf č. 4 – znázorňuje účel sociálních sítí.	33
Graf č. 5 – uvádí informovanost o nebezpečí na sociálních sítích.	33
Graf č. 6 – rozdělení odpovědí jak se žáci domlouvají na společné akce	34
Graf č. 7 – přehled nejčastěji sdílených informací na sociálních sítích.	35
Graf č. 8 – využití funkce „místo“ na facebooku.	35
Graf č. 9 – znázornění aktualizace stavů na facebooku.	36
Graf č. 10 – znázornění intenzity změn profilové fotografie.	36
Graf č. 11 - znázornění intenzity vkládání fotografií na facebooku.	37
Graf č. 12 – zobrazuje intenzitu vkládání fotek kamarádů na facebooku.	37
Graf č. 13 – vyjadřuje intenzitu sdílení videí na facebooku.	38
Graf č. 14 – znázornění intenzity sdílení hudby na facebooku.	38
Graf č. 15 – znázornění intenzity sdílení naučných odkazů.	39
Graf č. 16 – znázornění intenzity sdílení informací pro spolužáky.	39
Graf č. 17 – znázornění intenzity sdílení odborných článků a literatury.	40
Graf č. 18 – rozsah cizích přátel na facebooku.	40
Graf č. 19 – přístupnost facebooku.	41
Graf č. 20 – možnost kontaktování na facebooku.	41

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI - Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dobrý den,
jsme studentka Sociální pedagogiky na UTB ve Zlíně. Ráda bych Vás požádala o vyplnění tohoto dotazníku, který je určen pro žáky středních škol. Jeho výsledky mi poslouží k získání podkladů pro bakalářskou práci na téma „Pozitivní aspekty internetu u žáků středních škol“.

Dotazník je krátký a nezabere mnoho času. Tímto dotazníkem bych chtěla upozornit na pozitivní aspekty internetu, které žáci středních škol mohou využívat a zjistit v jakém rozsahu je využívají.

Děkuji za pravdivé a upřímné odpovědi.
Petra Hollá

1. Jaké sociální sítě využíváš?

Facebook.com
Google+
Instagram
Lidé.cz
Spolužáci.cz
Twitter.com
Viber
WhatsApp
youtube.com
jiné.....

2. Jak nejčastěji komunikuješ s přáteli?

osobně
telefon
sms
online mobilní aplikace
online na PC (pomocí chatu)
online na PC (jinak)

3. Kdybys, neměl přístup k internetu doma nebo v mobilu, cítil(a) by ses odloučeně od svých přátel?

určitě ano
nejspíš ano
nevím
nejspíš ne
určitě ne

4. K jakému účelu nejčastěji využíváš sociální sítě?

k seznámení
komunikace s přáteli
vzdělávání
sdílení videí, hudby
sdílení pocitů, aktuální nálady
sdílení aktuální polohy
Vlastní odpověď:

5. Znáš nebezpečí, které hrozí na sociálních sítích?

ano znám, předcházím jim
ano znám, nemohou mě potkat
neznám, ale něco si o nich zjistím
neznám a nezajímají mě

6. Když se s více přáteli chystáš do kina, na koncert, oslava narozenin, jakým způsobem se nejčastěji domlouváte?

po telefonu
pomocí sms
osobně ve škole
osobně mimo školu
událost na FB
online (pomocí chatu, mobilních aplikací)

7. Co nejčastěji na sociálních sítích sdílíš?

aktuální pocit, stav
aktuální polohu, místo
fotografie - sebe

fotografie - přátel
hudbu
zábavná videa
komentuješ aktuální dění

8. Využíváš na svém facebooku funkci "místo"? (tvá aktuální poloha)

ano, každý den
ano, často
ano, zřídka
ne, nevyužívám

9. Jak často na facebooku aktualizuješ svůj stav?

několikrát denně
1x denně
každý druhý den
1x týdně
1x za měsíc
Nikdy

10. Jak často na facebooku měníš svou profilovou fotografii?

několikrát denně
1x denně
každý druhý den
1x týdně
1x za měsíc
Nikdy

11. Jak často na facebook přidáváš své vlastní fotky?

několikrát denně
1x denně
každý druhý den
1x týdně
1x za měsíc
Nikdy

12. Jak často na facebook přidáváš fotky svých kamarádů?

několikrát denně
1x denně
každý druhý den
1x týdně
1x za měsíc
Nikdy

13. Jak často na facebook sdílíš zábavná videa?

několikrát denně
1x denně
každý druhý den
1x týdně
1x za měsíc
Nikdy

14. Jak často na facebook sdílíš hudbu?

několikrát denně
1x denně
každý druhý den
1x týdně
1x za měsíc
Nikdy

15. Jak často na facebook přidáváš odkazy, které vedou ke vzdělávání?

několikrát denně
1x denně
každý druhý den
1x týdně
1x za měsíc
Nikdy

16. Jak často na facebook sdílíš informace pro spolužáky? (termíny písemek, úkoly, taháky...)

několikrát denně
1x denně
každý druhý den

1x týdně
1x za měsíc
Nikdy

17. Jak často na facebooku sdílíš odborné články, diskuze a naučnou literaturu?

několikrát denně
1x denně
každý druhý den
1x týdně
1x za měsíc
Nikdy

18. Máš ve svých přátelích na facebooku lidi, které neznáš? (nikdy jsi je neviděl, nevíš o koho jde)

ano mám, sám si je vyhledávám a přidávám do přátel
ano mám, nevím o koho jde
ano mám, ale něco o něm už vím, je v pohodě
ne nemám, ale už mi přišlo několik žádostí od cizích lidí
ne nemám, ani si mě nikdo přidat nechtěl

19. Pro koho máš přístupný profil na facebooku?

(Přehled soukromí - Kdo uvidí můj obsah - Kdo uvidí mé budoucí příspěvky?)

veřejný
přátelé
pouze já

20. Kdo všechno tě může na facebooku kontaktovat?

(Přehled soukromí - Kdo může kontaktovat - Kdo mně může posílat žádosti o přátelství?)

všichni
přátelé přátel